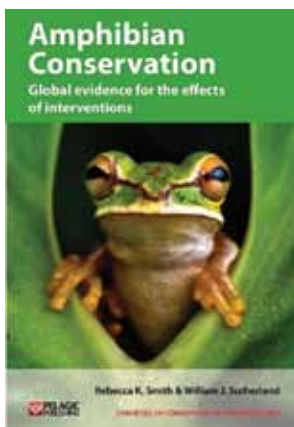

recent verschenen

Amphibian Conservation

Natuurbeheer voor amfibieën op grond van wetenschappelijk onderzoek komt in de praktijk niet veel voor. Veldwerkers lezen weinig, zeker geen vreemdtaalige literatuur, en nemen al snel aan dat zij op grond van hun ervaring wel weten hoe het moet. Dit boek heeft alle relevante literatuur ten aanzien van amfibieën bij elkaar gebracht en stelt vast welke maatregelen echt effect hebben en in welke mate, maar ook waarover wij nog niets weten. Het is praktisch opgezet en geeft een gedetailleerd overzicht van mogelijke ingrepen en de relevantie daarvan. De indeling is overzichtelijk geordend met aparte ingangen voor typen bedreigingen, voor benaderingen vanuit het habitat- en soortconcept, en voor educatie. In deze opzet is het boek uitermate geschikt voor toepassing in de praktijk van het natuurbeheer. Het geeft geen recept voor hoe het precies wel moet, maar biedt de gebruiker de mogelijkheid om op grond van bewezen effecten

een beslissing te nemen voor een bepaalde ingreep.

Een voorbeeld kan de inhoud misschien verduidelijken. Het aanleggen van nieuwe poelen komt uitgebreid aan de orde, onderbouwd met 28 studies. Deze worden opgesplitst in hun effecten op amfibieën in het algemeen, op vergelijkingen met natuurlijke poelen wat betreft aantallen en soortensamenstelling, op het succes van kolonisatie en de stabiliteit van de populaties, en op factoren die van invloed zijn op het voortplantingssucces. Daarna wordt de informatie verder opgesplitst in effecten op soorten en soortengroepen. Op basis van al deze informatie kan de lezer zelf bepalen of hij met zijn geplande ingreep de gewenste effecten kan verwachten. De inhoud van het boek is ook toegankelijk via internet: www.conservationevidence.com, waar het kan worden gedownload en waar het online kan worden gelezen. Er zijn soortgelijke boeken uitgegeven over o.a. vlermuizen, vogels en bijen.

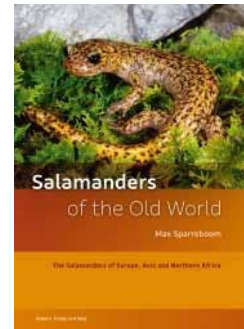
Het boek brengt ons duidelijk een grote stap dichterbij het maken van goede keuzes bij het praktische natuurbeheer, het is onontbeerlijk voor de mensen die zich hiermee bezighouden.

Ton Stumpel

Amphibian Conservation
R.K. Smith & W.J. Sutherland, 2014.
Pelagic Publishing.
Paperback, Engelstalig,
255 blz., £ 30,-
ISBN 978-1-907807-85-5

The Salamanders of Europe, Asia and Northern Africa

De meeste RAVONners kennen Max Sparreboom van het onder zijn eindredactie verschenen "De amfibieën en reptielen van Nederland, België en Luxemburg" uit 1981. Dat hij een aantal zeer gedegen (gedrags) studies aan Europese en Aziatische salamanders heeft gepubliceerd, zullen minder RAVONners weten. En dan ligt daar opeens een nieuw, enorm boek van zijn hand! Naast een algemeen deel van zo'n 20 pagina's waarin mede uitgelegd is hoe het boek is opgebouwd, worden vervolgens 160 (!) soorten beschreven. De meeste krijgen grofweg twee pagina's, een enkele soort krijgt meerdere pagina's. Max heeft zich gelukkig conservatief opgesteld in de naamgeving en is niet lichtvaardig meegegaan in alle opsplitsingen die nog niet uitgediscussieerd zijn. Per soort worden zaken als herkenning, verspreiding, habitat, ecologie, gedrag, bedreiging en bescherming, maar ook het houden van sommige soorten behandeld. Elke soortbespreking is voorzien van veel goede doorverwijzingen. Daarom is dit boek als basisdocument te gebruiken voor elke salamandersoort van de Oude Wereld. De foto's zijn van hoge kwaliteit en meestal uniek. Bij veel foto's is de locatie vermeld, wat heel handig is als later een soort toch een andere naam krijgt. Ook zijn er fraaie, nieuwe tekeningen van Bas Teunis. De vormgeving is fraai, soms

misschien een beetje te fancy, met verloop in kleurtinten. Samen met de vele foto's, tekeningen en verspreidingskaarten, ziet het er bijzonder verzorgd uit. Ja, het boek is prijzig, maar gezien de kwaliteit én kwantiteit, kan ik niet anders concluderen dan dat dit het ruimschoots waard is. Als er een overzichtswerk over salamanders van de "Oude Wereld" verschijnt, dan wordt het onvermijdelijk naast "Les Salamandres d'Europe, d'Asie et d'Afrique du Nord" uit 1969 van Robert Thorn gelegd. Dat werd door zijn uitmuntende kwaliteit en handzame formaat de "salamanderbijbel" genoemd. Nu is een meer dan waardige opvolger verschenen. Als je de in 2013 verschenen tweede editie van Les Urodèles du Monde, van Jean Raffaëlli, als mogelijke concurrent er naast legt, valt de indrukwekkende kwaliteit van Sparreboom direct op. Salamanderliefebbers, biologen, natuurbeschermers en onderzoekers, hebben nu een standaardwerk tot hun beschikking. Max Sparreboom bewijst hiermee, net als Robert Thorn, dat een autodidact die zijn hobby serieus neemt, kan professionaliseren tot een niveau waar menig wetenschapper jaloers op kan zijn.

Sergé Bogaerts

The Salamanders of Europe, Asia and Northern Africa
Max Sparreboom, 2014
KNNV Uitgeverij
Hardcover, gebonden, full colour,
Engelstalig
432 blz., € 125,-
ISBN: 9789050114851

